

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Egész évre 12 ft, félévre 6 frt, év-negyedre 3 ft o. é.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Tanuljunk, hogy boldoguljunk!

„Nitere cum studio, si vis aliquando nitere.“

Korunk a haladás kora. Olyan szólam ez, mely fel van írva minden társulat, ipar és üzlet lobogójára. A szülők e szavakkal bocsátják el iskolába járó gyermekeiket, a tanítók ezzel kezdik székfoglaló beszédeiket, a papok erre figyelmeztetik híveiket. Szóval, a családi, társadalmi és vallási élet minden redőjében, azoknak minden mozzanataiban visszhangzik: Korunk a haladás kora.

De ha csupán szólam volna ez, megfelelő tények nélkül: akkor csak sajnálkozunk lehetne a kor felett, mely küldetését felfogta, de nem gyakorolja. Azonban, hála a felettünk örökös gondviselésnek! nem érjük be hangzatos szavakkal, hanem ifjú hévvel, s férfias komolysággal felkaroltunk mindent, a mi miveltségünket előbbre viheti, tekintélyünket öregbitheti, erkölcsi létünket hirdetheti. Mert bár merre is tekintünk ma, azon meggyőződésre jutunk, hogy a tudomány, ipar, kereskedelem már is lendületet nyert visszاسzerzett régi örökségünk, alkotmányunk anyaföldén.

Azon vívmányok között, melyeket alkotmányos életünk fölmutathat: első helyen üdvözlöm én a nevelésügy jobbkarba hozását, s főleg azon eszmét, mely lehetővé iparkodik tenni, hogy tudományoszmjias ifjaink a hon határain belül felleljék azt, miért még ma is sokan külföldre kényszerülnek menni.

De mi haszna, ha iskoláink, felsőbb tanintézetek még olyan számosak, tanítóink még olyan tündöklő szakértségek is, ha ifjú nemzedékünk nincs áthatva a tudomány szeretetétől, az önképzés magasztos eszméjétől!

Avagy nem látunk-e akárhány ifjút és férfit, kik átuszítják az iskolai éveket a nélkül, hogy valami a jóból tapadt volna rájuk.

Nem ismerünk-e akárhány vadoncz gavallért, ki hatéves korától harmincéves koráig iskolába járt a nélkül, hogy leélt éveinél egyebet fel tudna mutatni és mindennapi kenyerébe bár a sőt meg tudná szerezni? Igen is; ismerünk ilyeneket akárhányat.

Már pedig ez olyan baj, melyen segíteni kell. Segítve lesz pedis e bajon némileg akkor, ha a hivatalt osztogató hatalom tekintetbe veszi minden leendő közegének készségét, s a való érdemet értéke szerint becsüli. Most épen jó alkalom nyílt a kormánynak, a törvényszékek szervezésénél tekintetbe venni azon jeleket, kik nem csak tanultak, hanem egyszersmind ki is tudják mutatni, hogy minő sikerrel fáradoztak.

Kényelmeskedő urak vajmi sokan szeretnének lenni, de azzal, hogy azt meg is kell érdemelni — kevesebben törődnek. Némelyek tehetségükön felülnek, mások méltóságukon alólinak tartották a kellő vizsgálatokat kiállani; s még is szeretnének boldogulni. Az ilyenek netáni mellőztetése legyen azon iskola a könyelműeknek, hol megtanulhatják, hogy mit teszen: „Nitere cum studio, si vis aliquando nitere.“
Holló Kázmér.

Történelmi adatok.

— A „Pester Lloyd“ érdekesen állítja össze azon adatokat, melyek mutatják, mily szerepet vitt az ex-Napoleon mint elnök, s a nemzetgyűlés akkori többsége 1849-ben, a római köztársasággal szemben.

1848. máj. 24-én így formulázta volt a francia nemzetgyűlés a követendő politikát:

„baráti szövetség Németországgal, Lengyelország helyreállítása, Italia felszabadítása.“

E külügyi program megszavazása után 10 hónappal Napoleon ügynököt küldött Gaetába a katolikus hatalmak értekezletére.

Az 1849. jan. 8-ki gyűlésben Ledru Rollin szólalt fel az 1815-ki szerződések illetőn sanctioja ellen. De a miniszterium chimeraának nevezte az aggodalmakat, kijelenté, hogy „a római köztársaság leverésére senki se gondol!“ lehellen eshetőségek felett ne töprenkedjenek.

Már aprilisben rendkívüli kölcsön engedélyezését kérte Odillon-Barrot a nemzetgyűléstől, a bizottság előtt pedig azt nyilatkoztatta ki, hogy

„az expeditio a francia befolyás fenntartására, a francia érdek védelmére s a civilisatio oltalmazására czéloz,“ tehát nincs ok félreértésre, a római expeditio czélját illetőleg.

Pár nap mulva, 1849. april 26-án partra szállott az expeditio Oudinot tábornagy vezérlete alatt s 30-án Róma előtt jelent meg. A tábornagy kiáltványában így szólt:

„a francia köztársaság minden népnek barátja, különösen nagy rokonszenzuvl viseltetik az olaszok iránt,“ a rómaiakat arról biztosítá, hogy nem akar reájok nyomást gyakorolni, vagy akaratauk ellen kormánnyt tolni nyakukra.

Május 7-én tudta meg Páris, hogy franciaia vér folyt Róma falai alatt, s hogy a rómaiak bátran vereksenek a torlaszok mögött; hogy minden eltorlaszolt utczában egy bitófát állítottak, melyen a francia alkotmány következő tartalmu 5. §-ének szövege vala olvasható:

„A francia köztársaság saha se fogja valamelyik nép nemzetiségét megtámadni.“

Ledru Rollin a szöszékre lépve az elnök (Napoleon) és a miniszterium vád alá helyezését indítványozta, mivel az alkotmány 5-ik §-ét megsértették. Jules Favre meg akart elégedni a miniszteriumnak adandó bizalmatlansági szavazattal. De mindkét indítvány felett napirendre tért át a nemzetgyűlés.

Oudinot tábornagy, kit májusban Garibaldi és Mazzini hadai visszavertek, erősbítéseket kapott Napoleon Lajostól, s Montalembert penditét meg azt, hogy Franciaország katonai becsületét helyre kell állítani. Oudinot junius elején ismét Róma ellen ment 35,000 emberrel s azt július 4-én mint győző foglalta el.

Odilon Barrot junius 13-án védelmezte a kamrában a kormány ezen eljárását s a közvéleményt azon biztosítással akarta megnyugtattni, hogy az elnök, midőn a pápát visszavizsi, nem akarja egyszersmind a pápaság visszaéléseit helyreállítani. Ledru Rollin e tettetés által teljes lelkéből felháborodva így vádolta szemtől szemben a kormánnyt:

„Köteleseégeitek megszegtétek; feladatutokat nem teljesítettétek. Az alkotmány megsértetett, mi védelmezni fogjuk azt minden eszközzel, még fegyverrel is.“

A lázadás kitört Párisban; az ostromállapot kihirdetett; Ledru Rollinnek Londonba kelle menekülni — ez vala az eredmény.

A további következményeket Delard a második császárság történésze, a kinek művéből vette a „Pest. Lloyd“ is a jelen adatokat — így írja le:

„E szó köztársaság megmaradt 1853-ig a pénzeken; azonban tényleg 1849 jun. 13-án mult ki a második francia köztársaság.

Tényleg a római expeditiót egy belső római expeditió követte, mely a köztársaság romjaira állítá fel Napoleon Lajos császárságát. A francia tricolor tette lehetővé a római curia utolsó absolutisticus eljárását; ennek oltalma alatt igyekezett a curia elérni azt, a mi ellen az államok nemcsak az ujkor kezdete óta, de már a középkorban küzdöttek; francia segélylyel illetetett be a csatlalanság zárköve. A pápa visszavitele által nemcsak a pápaság visszaélései álltak helyre, hanem százszorosan fokozódtak, s most következményeiben felbomlással fenyegetik Európa közéletét, az iskolát és egyházat, a községet és a társadalmat.

Ez a története a francia köztársaság Róma ellen vitt 1849-ki expeditiójának.

Ma nem lehet tartani egy ily expeditio ismétlődésétől, Thiers mondá a nemzetek souverainitása, az államok függetlensége ellen intézett támadás lenne az, ha a pápa világi uralmának helyreállítására fegyvert fognának; Italiát támogatja egész Európa, egy a pápa világi uralmáért folytatandó háboru, Európa ellen intézett háboru lenne; a legvérmesebb ultramontán se követelheti azt, hogy Franciaország ismét háboruba menjen — idegen érdekért.

Oroszország és a lengyel kérdés.

Az orosz „Birzsevia Vjedomosti“t nagyon nyugtalanítják a gácsországi lengyeleknek szánt engedmények, melyek nézete szerint nemzetközi beavatkozásra is adhatnak okot a szomszéd hatalmaknak.

„Oroszország — ugymond — nem lehet közönyös a gácsországi ügyek iránt. Mig ezen engedmények a többi nemzetiségek egyenjogúsítását fölül nem mulják, addig Poroszországnak nem lesz oka panaszkodni, hogy Gácsországból veszély fenyegeti. A lengyel kérdés azonban más jellemmel bír. A lengyelek követelményei tulmennek a nemzetiségeket illető egyenjogúsítás határain; ők Gácsországban, teljesen ignorálva az orosz többséget, politikai és nemzeti egyeduradalomra törekednek, s ezen törekvések nyíltan bevallott utolsó czélja: Lengyelország visszaállítás. Oly önkormányzat tehát, mely első sorban állami önállóságot eredményezhetne. Poroszországra nézve a pozeni lengyelek miatt veszélyessé válik s ezen hatalom megragadhatná az első alkalmat az osztrák-németek ügyének felkarolására. Másrésről pedig a gácsországi orosz elemet nem szabad nyomni a lengyel elem előnyére, s ha az keleti Galiciában föl nem ruháztatik hegemoniával, akkor részesíttessék legalább a lengyelekkel egyenlő jogokban. De a lengyelek ezt nem akarják, mert czélok az orosz nemzetiséget lengyelesíteni. Ha egyébiránt a lengyelek szervezett ellenszégüléssel szereznek jogokat, hogy ezek alapján később, mit ők nem is titkolnak, a hajdani Lengyelországot visszaállítsák: mért maradnának akkor a gácsországi oroszok kormányukhoz hívek. Ha a lengyelek egyetemlegességet hirdetnek a többi államokban létező lengyel elemmel, kikkel előbbutóbb egy birodalmi testbe szeretnének egyesülni: miért kellene akkor a gácsországi oroszoknak fennlőniök, hogy szintén az egyetemlegesség elvét vallhatják

azon óriási orosz politikai testtel, melynek Oroszország a neve? A lengyelek követeléseinek kielégítése az orosz nemzetiség rovására, legjobb eszköz lenne Ausztria fölbomlására. Ausztria ezáltal önmaga szolgáltatna okot Porosz- és Oroszországnak védelmők alá venni azon elemeket, melyek ezen két birodalom felé fajroknai és politikai gravitálást mutatnának.“

A „Kol. Közl.“ eredeti távsürgönye.

Bécs. A konzuli helyek betöltésében is nagy változtatások várhatók, több főconsul ide hivatott. Schweinitz gróf tábornok a gasteini találkozás előtt átnyújtandja megbízó levelét mint nagykövét.

Prága. A „Pokrok“ állítólag Riegertől hoz egy cikket Beust ellen, melyben a kancczellárnak a cseh kiegyezésbe vegyülését visszautasítja.

Szt-Pétervár. Kronstadtban elővigyázati intézkedéseket tesznek a cholera ellen. A csapatokat d. e. 10 órától d. u. 3-ig nem lehet gyakorlatra vinni; a sózott hus és zöldség árulása eltiltatott; a katonák minden étkezés után kapnak egy adag pálinkát; a hadihajók fedélzetén sátrak vannak a nap heve ellen; melegítő derékkötők osztattak ki s kórházak állítatnak fel.

Szeged. Valótlan a hir, mintha itt a cholera kiütött volna.

Konstantinápoly. Oroszország kivételével egy hatalom sem hajlandó törökhoni postahivatalait megszüntetni.

Legujabb táviratok.

Páris, jul. 26. A „France“ erősíti, hogy Bismarck megígérte, miszerint a német csapatok aug. 21-ig teljesen eltávoznak Páris környékéről.

Versailles, jul. 27. A nemzetgyűlés ülése. A Párisnak élelmiszerekkel való ellátása körüli vásárlások megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése constátálja, hogy a vásárlások összege 68 milliót tesz, és hogy számos sikkasztás történt.

Marseille, jul. 26. Római levelek katolika forrásból jelentik, hogy a pápa Guibert urnak párisi érsekké történt kinevezetése által teljesen meg van elégedve. Egy magasrangú egyéniséggel folytatott beszélgetésben a pápa igen nagy meglepéssel nyilatkozott a Thiers és Favre-vel való viszonyáról és kifejté meleg óhaját aziránt, hogy Franciaország mielőbb ismét felvirágozzék. A pápa azon nyilatkozatát, hogy ő korántsem gondol középkori békebirói hatalmának visszaállítására, sokan válasznak tekintik a berlini és müncheni felhivatalos lapok állítására.

Bécs, jul. 4. „N. fr. Pr.“ egy berlini sürgönye szerint Franciaország jelentette volna, miszerint kész a decemberben lejáró váltókból most egy milliárdot kifizetni, hogy a megszálló hadsereg kevesbitése által ennek élelmezési költségeit megtakaríthassa. Franciaország ajánlata kedvező fogadtatásban részesül.

A földmívelési, ipar és kereskedelmi m. kir. miniszteriumtól.

8187. szám.

A földmívelés, ipar és kereskedelmi m. kir. miniszterium által a debreczeni, keszthelyi és m.-óvári felsőbb gazdasági tanintézeteken a néptanítók számára tartandó gazdasági tanfolyamokban állami ellátás mellett való részvétel a közoktatási m. kir. miniszterium ajánlata folytán következő néptanítók hivatnak be:

A. A keszthelyi tanintézetbe: Fejes János, kis-czelli róm. kath., Kócsy Dezső, seregélyesi, ref., Hajdú Lajos, gercezi, róm. kath., Huszár Károly, kuldói, ref., Neff József, edvéi, róm. kath., Deák István, ó-kanisza, róm. kath., Szalóki Dániel, csokorjai, ref., Svaab József, makói, róm. kath., Scharfenberger József, kalócsai, róm. kath., Kalóczy Imre, bakódi, pusztai, Fábián Károly, csongrádi, Skultéty János, pisvárad, róm. kath., Petrascu György, zombolyai, Mátý Gusztáv, csáktornyai községi, Gábor József, b.-füredi, felső népisk., Stern Ignác, kis-czelli, izraelita, Borda Károly, szeremlei, ref., Tanos Imre, ó-budai községi, Fábián József, kaczorlakai községi, Podhorszky Károly, jászencizai, róm. kath., Kutyauszky József, szimi, róm. kath., Kovács József, monostor-apáti, róm. kath., Simon István, nosztányi, Ludányi Béla, szolnoki községi.

B. A deb. tanintézetbe: Tariczky Antal, nagykunsági, r. k., Márton János, monoki, róm. kath., Szekeres Mihály, ondói, reform., Pazar István, nyiregyházi, ágost. hitv., Levándovszky István, ungvári, róm. kath., Novák Ferencz, szathmári, róm. kath., Bolek József, békés-csabai, Demkő, sziget-bőlzei, gör. kath., Mantulay István, csek-

Hirdetési díj: 6t hasábos garmond sorórt 1-ször 7 kr. 2-szor 6 kr. 3-szor 5 kr. s egyszeri beiktatás után 30 kr. bérlegdíj. — Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Poston: Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppellik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent

Nyilttéri czikkék:

sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők. — Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

lészi községi, Ferenczy János, szegedi, Óo Mihály, nagyvárad, róm. kath., Tóth Gyula, hulyi, róm. kath., Kovács György, nyírmegyesi, reform., Szabó János, oraviczai, gör. kath., Kovács Ferencz, számsoni, róm. kath., Fehér György, hajdudorogi, gör. kath., Csorba Endre, pálfalai, reform., Balázs György, ráhói, ágost. hitv., Kuffer Vilmos, wagedrütteli, ágost. hitv., Zlőczby Sándor, ungvári, ceholnai, gör. kath., Költő Ferencz, thoroczkoí, unitárius, Huszár Mihály, kismarjai, reform., Simon Mihály, bárándi, reform., Zsiga Sándor, egri községi.

C. A m.-óvári tanintézetbe: Bartal József, vajkai, Richter József, felsőstúbnai községi, Recsán Péter, n.-körtélyi, Grozeszku Demjén, b.-komlói, Boyer Károly, verseczi, Heszler Péter, nagyzsámi községi, Kraschak István, pozsony-virágölygyi, Roder Ferencz, nagylevárdi, Janda János, nyitrapereszlényi, Kralik Henrik, rajeczi, Pazak János, szenici, Bartok István, csáli, Pononiczky Zsigmond, iglói, róm. kath., Joeke Henrik, szeghegyi, ev., Borbély Márton, réti, ev., Polster János, pusztavámi, ev., Sax Pál, hegyeshalmi, ágost. hitv., Woda József, modori, ágost. hitv., Ludvig János, szepesbélai községi.

A megnevezettek, valamint a saját vagy küldöik költségén jelentkezettek felhivatnak, hogy a tanfolyamok megnyitási napját megelőző napon, tehát M.-Óváron folyó évi augusztus 6-án, Debreczenben folyó évi július 31-én és Keszthelyen augusztus 3-án az illető tanintézet igazgatójánál jelentkezzenek, hol az előadások és gyakorlati utmutatások rendje és egyéb tudnivalók iránt értesítést nyerendnek.

Az állami költségen ellátandó néptanítók átalányát az illető intézeti igazgatók fogják vett utasítás szerint kifizetni.

Pest, 1871. évi július hó 25-én.

A földmívelés, ipar és kereskedelmi m. kir. miniszteriumtól.

KÜLFÖLDI HIREK.

Páris, jul. 26. A háboru által leginkább sújtott megyékből érkezett számos kérvény azt követeli, hogy egész Franciaország segítse a reájuk rótt contributiók terhét viselni, mert ezen teher az egész francia nemzetet illeti. — A hadseregszervezési reform ügyében kiküldött bizottság a katonakötelezettséget következőleg hozza javaslatba. A szolgálati kötelezettség a 20-iktól a 40-ik életévig tart és pedig 4 év tényleges szolgálatban, 5 év az első, 3 év a második, és 8 év a harmadik tartalékban lesz kitöltendő. A nemzetőrség helyébe a harmadik tartalék lép. Az első tartalékoszáltyt a végrehajtó hatalom feje rendeletileg behívhatja; a többi tartalékoszálty csak a törvény által szoliható be.

A megszállott megyéket illetőleg most egy felette komoly kérdés merül; ezek ugyanis a megszállás alatt teljesen befizették adójukat a német hatóságoknak s most az hallatszík, hogy a francia kormány az egész évre szándékozik nálók az adót behajtani.

Gambetta a „Progrés du Var“ cz. lap szerkesztőjéhez eme levelet intézte: Mélyen meghatottak azon szavak, melyeket ön saját Var departement választó kerülete nevében hozzáz intézett. Köszönetemet fejezem ki mindnyájoknak. A politikai körülmények a párisi választást kényszerítettek elfogadnom, de legközelebb fel fogom keresni önöket, hogy kifejtsem indokaimat Var departementi választóim előtt, s kifejezzem halámat azon hazafias bizalomról, a melylyel megismertelek.

A párisi rendőrség ez idő szerint egy aláírás nélküli röpirat szerzőjét hajhássza, mely ily czim alatt látott legközelebb napvilágot: „Az Internationale titkai.“

A kormány rendelete a hadsereghez általános felutintést okoz mostan Párisban: e rendelet oldalá utasítja ugyanis a hadtesteket, hogy eddig használt zászlóikat szolgáltatassák be a fegyvertárakba, s míg az új zászlók alakja meg leendő határozva, minden ezred kap egy közép nagyságú zászlót, minden felirat nélkül, nyelén egyszerű aranyos csucscsal. Mit jelentsen eme minden felírás nélküli zászló? kérdi a Siécle, hát nem élünk köztársaságban s oly borzalommal tölti el a kormányelnököt már csak a köztársaság neve is, hogy azt ezredeink zászlóira fel nem írhatja?

Versailles, jul. 26. A hadügyi bizottság a legnagyobb erélylyel működik; megállapodásai szerint az általános hadkötelezettség életbe léptetendő, s minden francia 20 évig szolgál. — A hadsereg létszáma béke időben azonban csak 400,000 főre megy s így a 4 évi tényleges szolgálat sem kívántatik mindenkitől.

Páris, jul. 26. A németek által közelebb elhagyott három departementben határtalan a lakosság öröme; Rouen, Amiens, Péronne és a többi városok háromszínű lobogókkal disztítvék, éjjel nappal zene szól az utcázakon, a férfi és női lakosság ételi és itatja a francia katonaságot, s fényes vendékségeket ad a tiszteknek.

A „Liberté,“ s a „Constitutionnel“ a nemzetgyűlés figyelmét a vasuti hálózatra hívják föl. Szerintök a legutóbbi háboru kimutatá, hogy Párisnak legalább két vasutrá volt szükségé, a tengerhez vezető minden irányban; — egyikre utasok, árúk s élelmiszerek, s másikkra katonaság s hadiszerek szállítása végett. — Ha valaki Fran-

oziaország vasuti térképét Németországgal összehasonlítja, könnyen meggyőződhetik az utóbbinak fölényéről. Az amerikaiak azért heverték ki oly hamar újra háborújuk utófényeit, mivel a békével tüstént megkettőztették munkájukat, és semmi áldozattól sem ijedtek vissza, a vállalkozási szellem emelése végett, Franciaország üdve nem csupán seregének átalakításában, s új hadkészületekben, hanem névszerit a hiányzó vasutak kiépítésén is alapul.

Freycinet hírneves mérnök és Gambetta volt hadügyi titkára legközelebb egy fontos munkát bocsátott alá a Páris ostroma alatt folyt általános tartományi hadműveletekről.

Stoffel ezredes fegyelmi rendszabály alá esik hír szerint azon előzőkről, melyet diplomáciai közleményei elűrt szándékozik megindítani. — E személyzetel együtt ez időszerint mintegy 56-ra menne Londonban a commune tagjainak száma.

A párisi „Rappel“ szerkesztősége csaknem teljesen Londonban van, hol Viktor Hugó auspiciuma alatt egy új lapot szándékozik megindítani. — E személyzetel együtt ez időszerint mintegy 56-ra menne Londonban a commune tagjainak száma.

Mint Emsből jelentik, Vilmos császár 24-én a bichenbachi állomásra megérkezett, az orosz császár és császárné, a hesseni nagyherceg, az orosz császári, s a nagyhercegi családok tagjai valamint Alfréd angol herceg által fogadtatott. Jugenheimban volt az ebéd. Az elinduláskor az összes fejedelmi személyek elkísérték a császárt a pályaudvarhoz. A császár esti fél 10 órakor tért vissza Emsbe. Az orosz császár 25-én esti 7 órakor indul haza, a nagyherceg kíséretében, a császárné elutazása 5 nappal később fog történni.

Berlin, július 26. Schweinitz grófnak Bécsben tett azon közlése szerint, hogy a német császár Salzburgon át Gasteinba fog menni, Ferenc József császár fenntartá magának a német császárt osztrák területen személyesen üdvözölhetni. A találkozás helye még nem bizonyos: így szintén nem bizonyos, vajon Bismarck fogja-e a császárt kísérni.

Konstantinápoly, jul. 26. Állítólag mert lázadás-tól félnek, több zászlóalj indult Albániából Skutariiba. Teheranból érkezett hírek jul. 9-ről az ottani állapotot iszonytatónak festik. Cholera, hagymáz és éhség megtizedeli a lakosságot. Isphahanban és Schivazban a lakosok megeszik saját gyermekeiket. Katonaság őrzi a temetőket, nehogy az éhezők a friss halakat kiássák és megegyék. Végül még a pestis is kitört. Az angol követség tagjai s a távirati hivatalnokok a hegyek közé menekültek. A Tebrisi angol főkonzulnak egy irata részben megerősíti a „Levant Times“-nek főbbi közléseit.

Genf, jul. 26. Napoleon excsászár nevével és fiával ideérkezett: kíséretében voltak Rouher, Jerome David, később Fleury, Persigny s a Conneau család. Ezek állandóan Arenenbergben az excsászári pár környezetében maradnak.

UJDONSÁGOK.

— A választási törvény reformjáról „Káka A. heti krónikája“ azt írja, hogy a kormány javaslataiban a

képviselői mandátumoknak három évről ötre való meghosszabbítása tervezetnek. Erről azonban csak a további részletes és hitelesebb forrásból merítendő adatok vétele után ítéltetünk.

— A minisztertanács elfogadta a budapesti összekötő vasutnak előlegesen megállapított terveit, s elhatározta, hogy ez ügy a jövő ülésszak kezdetén terjesztessék az országgyűlés elé. Az elfogadott tervek szerint a vasut, miután Pesten át körben menve, a Gellert-hegy alól építendő hidon vezetettnek Pestről Budára.

— Somssich Pál országgyűlési elnök, ki jelenleg Saárdon időz családi körében, a „Somogy“ szerint f. hó 28-án néhány napra Pestre, s azután Emsbe vagy Fűre megy.

— Kisfaludy Sándor hátrahagyott munkái Toldy Ferenc által összeállítva megjelentek Heckenast kiadásában, és egy kötetben. Ára e nagy értékű műnek 4 ft 80 kr.

— Kitértetés. Az országos iparegyesület ezüst éremmel és elismerő okmányokkal tüntette ki itteni veterán nyomdász s a lyceumi nyomda vezetőjét Bartók Lukácsot, azon kitartással párosult kitűnő buzgalomért, melyet 43 év óta működik ugyanezen iparágban és egy helyen. Az érem és oklevél tegnap esti 6 órakor ünnepélyesen adatott át az itteni iparkamara elnöke Finály Henrik által a városház nagytermében nagyszámú közönség előtt egy igen csinos alkalmi beszéd mellett. A helybeli irodalom és nyomdászati volt legnagyobb számmal képviselve ez ünnepélyen.

— Dr. Pulszky Ágost, országgyűlési képviselő „Jog-encyklopédiái füzetek“-et fog szerkeszteni jövő október hó elsejétől, a hírneves Holendorff encyklopédiája mintájára. A közreműködést Deák Ferenc, Csengeri Antal, B. Kemény Zsigmond, s más nevezetű férfiak is megígérték a fiatal tudornak. A füzetek Hoffmann és Molnár kiadásában fognak megjelenni.

— A honvédség főparancsnokságának indítványa folytán az ideai nagy gyakorlatok alkalmával a honvédlövasszázadok közül a régi 28 század létszáma 100 lóra, az újon felállított nyolcz század létszáma pedig 70 lóra fog emelkedni.

— Jókai műve külföldön. Kúthman, jöhrü bremai könyvkiadó czég vállalkozott Jókai Mór tizenöt elbeszélésének német fordításban kiadására; a művek október elején fognak megjelenni, a szerző arcképével. Szinte Jókaitól jelent meg holland nyelven az „uj földes ur“ című regény ily cím alatt: Jókai Mauris, „De nieve Landheer, Hii het English Edition van Arthur s. Patterson, noar de hongaarscher Zátphen. A. E. C. van Someren boekhandelaar.

— A pesti nemzeti színház 1863-ig csak is az orsz. színházi pénz alából nyert segélyezést, mely évenként 16,800 forintot tett. — Az 1863-ik évben vette kezdetét az országos segély; illetőleg ez évben folyosítottatott Ő cs. kir. apostoli Felsége egy tetemesebb összeget; s ez időtől kezdve, minden évben részesült a színház legfelsőbb segélyben; — még pedig oly tetemes összegben, hogy a folyó színházi évig ez cimen összesen 557,738 forintot vett be.

hidegláz, szédülés, vértolulás, fülzugás, émelygés és hányás még terheség alatt is, hügfesz, búskomorság, soványodás, oszú, közhvény, sárgaság. Kivonat 72.000 elismerésből gyógyításokról, melyek minden gyógyszernek ellentálltak.

Elismervény sz. 71.811.

Crosne, Seine és Oise, Frankhon 24. márcz. 1868. Richy adószerű ur száraznyavalyában feküdt halálos ágyán s már az utolsó kenetet is fölvetve, mert a legelső orvosok is csak néhány napi élettel bíztatták. En tanácsolám neki, hogy kísértse meg a Revalesciére du Barry-t, s ennek a legserencsésebb sikere lett, úgy

— N.-szebeni hírek. A n.-szebeni államgymnasium tanári karának többsége előterjesztést határozott a közoktatási miniszterhez, melyben az ottani államgymnasiumot felekezetenküli államintézetként kéri átalakítani. N.-Szebenből a „Bisani Neuriher“-féle gyorsutazási intézet, Szászvároson tul pedig a vasut segélyével kéj-kirándulást terveznek a gyönyörű Hátzeg vidékére. Hát a mi pesti kéjvonatunkkal hogy állunk? A n.-szebeni katonai kórházban a minapi jégeső több mint három ezer ablakablát zuzott szét. Az ottani színházban Mathes cs. k. udvari színész vendégzerepel.

— Bicskén, Fehérmegyében korlátozott nappali szolgálattal kir. távirda-állomás nyitott meg.

— Egy 1849-ki menekült tért vissza a napokban, Griza Ágost volt honvédkapitány s Párisból több amerikai és magyar hírlap levelezője. Midőn a párisi ostrom kilátásba jött, nejt Pestre küldte; maga fiával együtt átélte még a commune rémulalmát is.

— „Hulló levelek“ cím alatt megjelentek Benedek Aladár legújabb költeményei. Aigner Lajos adta ki egy díszes kötetben. Ára 1 ft.

— Új bank. Bécsi hírek szerint egy új pénzintézet volna keletkezében „magyar-osztrák leszámoló bank“ címmel, melynek feladata volna, hogy a pesti váltók leszámolását, mi eddig az osztrák-nemzeti bank magatartása által folyást nehezítve volt, végre a kereskedelem igényeire képest intézze. Az új intézet főleg a berlini piacra támaszkodnék. Az alapítók 20 millió forintot 40% befizetéssel.

— Az orosz kormány, mint a „Rusky Invalid“ írja, elhatározta, azon hivatalnokoknak, kik a közszolgálatban kitüntettek magokat, a földbirtokok megszerzését könnyíteni. E czélra az oroszok és ufimi tartományokban találtatott kincstári földek 500, 1000, 1500 és 2000 orosz holdnyi (deszjatyna) földbirtokokra osztottak s a tiszta jövedelem után kiszámított 5%-nyi vételáron rendelkezésükre bocsátottak.

— De már csakugyan fölépül a kölni dóm! Kuriozum gyanánt említik a külföldi lapok, hogy a kölni kereskedelmi börze perselyét, melyben a dóm tovább építésére gyűjtének adományokat, nyolcz év után e napokban nyitották föl, s abban mindössze tíz ezüstartalékot találtak. E börzét többnyire katolikus kereskedők látogatják.

— Duszadag parasztok. Pétervári lapok szerint Sokolov mellett a lublini kormányzóságban egy néhány paraszti Sziolovski földbirtokostól 70,000 rubelért egy szépen berendezett jászagot vett, melyen egy kastély, üvegház és angol park találtatik. A parasztok a vételárat aranyban és ezüstben fizették.

— Egy új vulkán. A „Hallische Zeitungban“ Wallis Gusztávnak következő levelét olvassuk: A minék már rég aggodalommal néztünk elibe, egy új vulkánnak kitörése csakugyan bekövetkezett. A Camignin sziget volt e borzasztó jelenet színhelye. A szigetlakók, valamint a szomszéd Bol, Cebu stb. szigetek lakói már több hó óta erős földrengések által nyugtalanítottak, míg végre a rettegett katasztrófa csakugyan beállott. A lakosok nagyobbrészt elmenekültek. Május elején délután öt órakor Catarmán falu mellett egy hegyből földalatti menyörgéshez hasonló moraj hallatszott, mely egyes

erős lökések által, a milyenneket az ágyúlövés okoz, szakkattatott félbe. A levegő rengett bele s egész orkánná fajult, míg egyszer csak borzasztó dübörgés között a megnyitott föld 1500 lábnyi repedést mutatott, melyből roppant tömegekben rohant elő a hamu-, föld- és kőzapor, rövid idő alatt ellepve a közel helységeket, s a kíváncsi emberek a hegy töcsére köré gyűltek. A tüzokádó egy kis ideig szünetelt. De e szünetelés csak pihenés volt, hogy 7 órakor annál nagyobb erővel törjen ki a tüzes láva, mely közel 200 embert temetett maga alá. Május 25-éig ötven hullát ástak ki. A zöld erdő köröskörül lángra gyult s feltarthatlan árként hajtott maga előtt embert és állatot. Csodálatos, hogy e borzalmas eseményt semmiféle meteorológiai tünény meg nem előzte, mi által az emberek figyelmeztetve lettek volna a menekülésre. A hegy tetején ezelőtt terjedelmes tó volt s a nyílás a hegy lábában támadt, a kráter 1500 láb hosszúságot, 150 láb szélességet s 27 láb mélységet mutatván. Camignin szigete a Philippinek közepén fekszik s a Visaiás-ök áldott szigetsorhoz tartozik. Cebu szigetén szinte hasonló kitöréstől rettegnék, még pedig közvetlen a hasonló város alatt.

Árjegyzék a Kolozsvárt július hó 27-én tartott hetivásárról (alsó a mérő középár). Tisztabuza 4 ft. 80 kr. Elegybuza 4 ft. 30 kr. Rozs 4 ft. 10 kr. Árpa — ft. — kr. Zab 2 ft. 65 kr. Törökbuza 4 ft. 10 kr. Pityóka 2 ft. 30 kr. Marhahus fontja 22 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről. Jul. 28-ról: 5% Metalliques 59.40. 5% Nemzeti kölesön 69.05. 1860-diki államkölesön 103.20. Bankrészvények 769. Hitelrészvények 286.20. London 122.60. Ezüst 121.50. Cs. kir. arany 5.86. Napoleon-dor 9.79.

Földterhermentesítési kötvények: Magyar 79.65. Temesi 78.50. Erdélyi 76.—. Horv.-Slavon 86.25.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

N y i l t t é r .

(215) 8—40

Titkos betegségeket és tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebész tudor, szülés és szemész.

Rendel naponként délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám 1-ső emelet 14 sz.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

II. **Beküldetett.** 9.

Mióta a pápa ő szentsége a delicat **Revalesciére du Barry** használás következtében szerencsésen meggyógyult, s annak hatását orvosok és kórházak elismerték, senki sem fogja többé e becses gyógytápszer gyógyerejét kétségbe vonni, s következő betegségeket említünk meg, melyeket az gyógyszer és költség nélkül gyógyít: gyomorideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyálhártya-, lélegzés-, húgyhólyag- és vesebajok, gümő, aszkór, mellzorulás, köhögés, emésztéshiány, dugulás, gyomorsik, álmatlanság, gyengeség, aranyér, vízkór,

hidegláz, szédülés, vértolulás, fülzugás, émelygés és hányás még terheség alatt is, hügfesz, búskomorság, soványodás, oszú, közhvény, sárgaság. Kivonat 72.000 elismerésből gyógyításokról, melyek minden gyógyszernek ellentálltak.

Elismervény sz. 71.811.

Crosne, Seine és Oise, Frankhon 24. márcz. 1868. Richy adószerű ur száraznyavalyában feküdt halálos ágyán s már az utolsó kenetet is fölvetve, mert a legelső orvosok is csak néhány napi élettel bíztatták. En tanácsolám neki, hogy kísértse meg a Revalesciére du Barry-t, s ennek a legserencsésebb sikere lett, úgy

hogy a beteg kevés hét után ismét dolgainak láthatott s magát tökéletesen meggyógyultnak érzé. Miután önnök Revalesciérejétől magam is annyi jót élveztem, szívesen aláírom e bizonyítványt. St. Lambert testvér.

Táblalább levén a húsnál, a Revalesciére felnőtteknél és gyermekeknél 50-szer behozta árát gyógyszereszek szemben.

Fontos bádog szelenczékben 1 ft. 50 kr. 1 1/2 2 ft. 50 kr., 2 1/2 4 ft. 50 kr., 5 1/2 10 ft., 12 1/2 20 ft., 24 36 1/2 ft.

Revalesciére csokoládé poralak- és táblákban: 12 csészére 1 ft. 50 kr. 24 csészére 2 ft. 50 kr.

48 csészére 4 ft. 50 kr. poralakban 120 csészére 10 ft. 288 csészére 20 ft. 576 csészére 36 ft.

Kapható: Barry du Barry és társa által Bécsben Wallischgasse 8. és Faulk József fűszerkereskedésében, Pesten Törökútnál, Brünben Eder F.-nél, Kolozsvárt Binder K. úr gyógytárában bel-monostorutca a Redoute során. Továbbá: Kronstädter József úrnál kül-monostorutca 134 sz., bel-monostorutca 175 sz. és főtér 2. szám a zálogintézetnél, valamint minden városban jó gyógyszereszeknél és fűszerkereskedőknél; a bécsi ház ezen feljül mindenütt elküldi postai utalvány vagy utánvét mellett.

Hivatalos. 3—3

Pályázat. (222)

A nagybányai városi takarékpénztárnál a könyvvezetői állomás 400 ft. évi fizetés és 2. köb-öl tüzifa járandóság mellett üresedésben van; — pályázni kívánók kérvényeiket a szükséges bizonyítványokkal ellátva f. évi augusztus hó 15-ig szíveskedjenek beadni. Biztosítékul a fizetés kétszerese kívántatik. Az igazgatóság.

Nem hivatalos.

Sebestyéntér 6 sz. ezelőtt kigyóntozta 1 sz.

GOLDSTEIN A.

legnagyobb k. k. folyóáru-üzlete

Pesten, Sebestyéntér 6 sz., ezelőtt 7 évig kigyóntozta 1 sz. ajánlja angol Lastinger-, gyapot-bársony-, patentfonal-, mézgazug, strupli- és egyéb

NŐ- és FÉRFI-CZIPÉSZ.

tárgyak gazdag raktárát, valamint minden ezen szakmába vágó cik-keket bámulatos olcsó áron.

Megrendelések a vidékről pontosan teljesítetnek. Nagy raktára van továbbá mindenemű rumburgi, creas és hollandi vásznakból a legolcsóbb árak biztosítása mellett.

Nagy férfi-ing raktár 1 ft. 20 krtól 10 ftig, nő-ingek 90 kron kezdve, valamint mindenféle gyermekfehérnemű, gallér, kézelő bámulatos olcsó áron.

Egész felszerelések elvállaltatnak s leggyorsabban eszközöl-tetnek. 3—3 (209)

Sebestyéntér 6 sz. ezelőtt kigyóntozta 1 sz.

4—25 **WIESE ÉS TÁRSA** (205)

pénzszekrény-gyárosok Bécsben,

főraktár: Ferdinandsstrasse 18. sz.

Ajánlják új javított, kétszer tűzmentes, betörés ellen biztos pénzszekrényeket, a követ-kező leszállított és határozott gyári árban:

Nro.	0 tresszorral, mintegy	4 mázsa	80 ft.
1	0 1/2	5	95
2	1	6	125
3	2	8	140
4	3	10	170
5	4	12	195
6	5	14	240
7	6	16	280
8	7	22	360

Csomagolást s a vaspályához elszállítást is ide élve. Rajzok ingyen és bérmentesen.

A pénzszekrények két garnitur kulccsal vannak ellátva. — A fő- vagy középzár vagy amerikai rendszer szerinti vagy Brahma-Chub. — Levélbeli megrendeléseket utánvét vagy az összeg beküldése mellett pontosan teljesítnek

WIESE ÉS TÁRSA

pénzszekrény-gyárosok Bécsben,

főraktár: Leopoldstadt, Ferdinandsstrasse Nro. 18.

Mérnökök, építőmesterek, vállalkozóknak, úgy szinte a t. cz. közönséggel, van szerencsénk tudatni, hogy: a Lábatlani vízhatlan mész- és cement-gyárunk

(222) gyártmányaiból Nagyváradon 2—10

Janky Antal urnál

bizományi raktárt állítottunk fel, hol ezen a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi magyar királyi ministerium által a legjobbnak elősmert vízhatlan mész, minden mennyiségben gyári áron kapható

Lábatlani vízhatlan mész- és cementgyár.

Még csak néhány előadás.

Oroszlán-szinkör

(a középutca végén)

utolsó hét

CASANOVA FANI assz.

világhírű állatszeliidőnöknek

nagy mű-előadása

az oroszlánok, hyána, párdutz és farkasokkal

4 szakaszban.

Pénztárnyitás 6. — Kezdeté 7

24—* órákor estve. (203)